

INGEZONDEN.

BEDE OM HULP.

Collega's Spoorwegartsen,

De weduwe van een Duitschen collega, die te Emmerik als spoorwegarts aan het Nederlandsche Staatsspoor was verbonden (1900 tot 1918) en als zoodanig ook vele jaren lid was onzer vereeniging, riep in bitteren geldelijken nood, met drie minderjarige kinderen tot haar last, de hulp in van het Z. en O. Fonds, dat, zelf tot groote spaarzaamheid genoodzaakt en gebonden aan zijn reglementen, haar bede moest afwijzen, en naar ons doorzond.

Zendt uwe bijdragen, liefst spoedig, aan onzen penningmeester, L. W. H. TJEENK WILLINK te Zeist.

Amsterdam,
Maart 1923.

Namens het Hoofdbestuur der Vereeniging van Spoorwegartsen.

D. H. KOETSER.

ZONDERLINGE REGELING VAN GENEESKUNDIGE BEHANDELING.

Het „rechtzetten van verschillende onjuistheden” in mijn mededeeling in dit *Tijdschrift* (n°. 10, bldz. 1028) door TEN HOVE, Insp. Geneesk. Dienst Landm., betreft slechts onbeduidende en geheel bijkomstige omstandigheden, doch wat de hoofzaak betreft, bevestigt hij mijn mededeeling volkomen: de bedoelde cadet is Maandag 12 Februari, 's morgens vroeg, van zijn paard gevallen en op Maandag 19 Februari is, na verificatie met de röntgenopname, het definitieve spalkverband aangelegd. (Dat er reeds op Vrijdag een röntgenphoto gemaakt werd, doet niets ter zake, daar deze opname Zaterdag nog niet beschikbaar was en eerst Maandag gebruikt kon worden). Het spreekt wel van zelf, dat in Breda een *voorloopig* immobiliseerend verband was aangelegd; ik heb dan ook niet het tegendeel beweerd. En dat er een volle week verloopt tusschen het ongeval en het instellen der behoorlijk gecontrôleerde behandeling, lijkt mij toch in geen geval aanbevelenswaardig. Wel zegt TEN HOVE, dat er „geen verkorting of neiging tot dislocatie van eenige beteekenis bestond”, doch geheel in orde was de zaak toch zeker niet; mijn zegsman houdt beslist vol, dat bedoelde cadet de geheele week van 12—19 Febr. hevige pijn heeft geleden, en wel zoodanig, dat hij gedurende het vervoer bijna flauw viel van de pijn. De veronderstelling van TEN HOVE, dat „bedoelde cadet zich vermoedelijk niet zou herkennen” in het door mij gegeven beeld van het geval, is dan ook beslist onjuist.

Ik betreur ten zeerste, dat TEN HOVE persoonlijk wordt door mij gebrek aan collegialiteit te verwijten. Ik heb op geen enkele collega, noch op diens handelingen, kritiek uitgeoefend, doch het geval zakelijk medegedeeld, precies zooals het mij verteld was (alleen heb ik veel gematigder termen gebruikt). Wel erken ik, dat ik, de schuld zoekende bij de „organisatie” van den militairen geneeskundigen dienst, niet het meest juiste woord heb gekozen. Het is toch een overbekend feit, dat verschillende, wellicht zelfs de meeste, militaire hospitalen, wat hun inrichting en hun uitrusting betreft, bij de moderne ziekenhuizen een paar eeuwen ten achter zijn. Zoo heeft het zoo lang geduurd, eer de X-foto van den gebroken arm ter beschikking was, omdat het militaire hospitaal in den Haag niet eens over een röntgen-toestel beschikt en dus alle opnamen bij een particulier röntgenoloog moeten geschieden, hetgeen natuurlijk veel tijdverlies meebrengt. En blijkbaar verkeert het militaire hospitaal te Breda in dezelfde ongelukkige omstandigheden, anders zou deze humerusfractuur wel in Breda behandeld zijn. En aan deze achterlijkheid der militaire hospitalen is het grootendeels te wijten, dat daar betrekkelijk eenvoudige chirurgische afwijkingen niet behandeld kunnen worden. (Dat den militairen artsen eenige blaam treft, heb ik dan ook volstrekt niet beweerd). TEN HOVE heeft mij geenszins overtuigd, dat mijn bezwaren ongegrond zijn. Noodzakelijk is, dat de militaire hospitalen, althans in de grootere centra, gebracht worden op het peil der moderne